

Son Devir

Osmanlı Hastahaneleri

Last Period Ottoman Hospitals

- Fotograf ve Planlar / Photographs and Plans -

Son Devir
Osmanlı Hastahaneleri

Last Period Ottoman Hospitals
- Fotograf ve Planlar / Photographs and Plans -

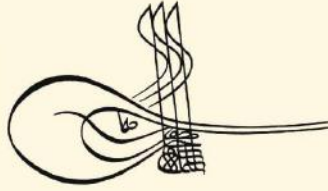
İstanbul 2008

Son Devir
Osmanlı Hastahaneleri

Last Period Ottoman Hospitals
- Fotograf ve Planlar / Photographs and Plans -

İstanbul 2008

*"Halk içinde müteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi"*

* * *

*"There is nothing more respectable among the people than the State,
And there is no blessing greater than a sip of breath"*

Kânânî Sultan Süleyman Han / Suleiman the Magnificent

"Her resim bir fikirdir.

*Bir resim yüz sayfalık bir yazı ile ifâde olunamayacak siyâsî ve hissî mânâları telkin eder.
Onun için ben, tahrîrî münderecâttan (yazılı bilgilerden) ziyâde, resimlerden istifâde ederim."*

* * *

Every photo is an idea.

*A photo suggests the political and sensual meanings that could not be expressed by a 100 - paged writing.
That's why I benefit more from pictures than written documents.*

Sultan İkinci Abdülhamîd Han / Sultan Abdulhamit Khan II

İçindekiler / Contents

İçindekiler / Contents	7
Takdim / Prologue	23
İSTANBUL HASTAHANELERİ / HOSPITALS OF ISTANBUL	27
Haseki Nisa (Kadın) Hastahanesi / The Hospital of Women of Haseki	29
Haseki Nisa Hastahanesinin Tüberküloz Koşu / The Ward of Tuberculosis of the Haseki Hospital of Women	30
Haseki Nisa Hastahanesinde Bulaşıcı Hastalıklar Koşu / The Ward of Infectious Diseases in the Haseki Hospital of Women	31
Haseki Nisa Hastahanesinin Eski Hali / The Old View of the Haseki Hospital of Women	32
Haseki Nisa Hastahanesinin Girişi / The Entrance of the Haseki Hospital of Women	33
Haseki Nisa Hastahanesi / The Haseki Hospital of Women	34
Haseki Nisa Hastahanesinin İç Bahçesi / Inner Garden of the Haseki Hospital of Women	35
Haseki Nisa Hastahanesi / The Hospital of Women of Haseki	36
Haseki Nisa Hastahanesinin Ameliyat Salonu / Surgery in the Hospital of Women of Haseki	37
Haseki Nisa Hastahanesinde Ameliyathane / Surgery in the Hospital of Women of Haseki	38
Haseki Nisa Hastahanesi Eczanesi / The Pharmacy of the Haseki Hospital of Women	39
Haseki Nisa Hastahanesi Laboratuvarı / The Laboratory of the Haseki Hospital of Women	39
Haseki Nisa Hastahanesinde Üç Baraka / Three Barracks in the Hospital of Women of Haseki	40
Haseki Nisa Hastahanesi Doktorları / The Doctors of the Hospital of Women of Haseki	41
Fâti̇h Daruşşifasının Tahminî Tarihle 1824'de çizilen, hana dönüştürölme planı / A plan of Fatih Hospital to be converted into a hotel, thought to be from 1824	43
Fâti̇h Daruşşifasının Tahminî Tarihle 1824'de yapılmış planı / A plan of Fatih Hospital, thought to be from 1824	43
Yenibahçe'de bulunan Gurebâ-yı Müslimîn Hastahanesine kargir olarak yeni baştan inşa edilecek barakanın planı / It is the plan of the Enome and Barracks that would be built in the Hospital of Muslim Pools in Yenibahçe	44
Gurebâ-yı Müslimîn Hastahanesi / Hospital of Muslim Pools	45
Gurebâ-yı Müslimîn Hastahânesinde İnşa Edilecek Enome (?) ve Barakanın Planlarıdır / It is the plan of the Enome and Barracks that would be built in the Hospital of Muslim Pools	47
Hamîdiye Etfal (Çocuklar) Hastahanesi / The Hamidiye Hospital of Children	49

Hamîdiye Etfal Hastahanesinin Yağlı Boya Tablosu / The Oil Tableau of the Hamidiye Hospital of Children	51
Hamîdiye Etfal Hastahanesinin Kurulduğu Yıllarda Üstten Görünüşü / A Top View of the Hamidiye Hospital of Children During its First Years	53
1906 Mayısın sonlarında Hamîdiye Etfal Hastahanesini Ziyaret Eden Prof. Dr. Ernst Von Bergman Savaş Cerrahisine Dair Askerî Tıp Mektebi'nde Konferans Verirken / Prof. Dr. Ernst Von Bergman, Seen Lecturing in the Royal School of Medicine on Wartime Surgery in His May 1906 Dated Visit	54
Hamîdiye Etfal Hastahanesi İlk Başhekimi Dr. İbrahim Paşa (en solda) ve Beraberindekiler Hastahaneyi Gezerlerken / The First Head Doctor of the Hamîdiye Hospital of Children, Dr. İbrahim Pasha (on the left) and his retinue seen looking round the Hospital	55
Hamîdiye Etfal Hastahanesi İlk Başhekimi Dr. İbrahim Paşa (solda dördüncü sırada) ve Beraberindekiler Hastahaneyi Gezerlerken / The First Head Doctor of the Hamidiye Hospital of Children, Dr. İbrahim Pasha (on the left) and others Seen Looking Round the Hospital	56
Hamîdiye Etfal Hastahanesi İlk Başhekimi Dr. İbrahim Paşa (ortadaki) Hastahane Bahçesinde / The First Head Doctor of the Hamidiye Hospital of Children, Dr. İbrahim Pasha (in the middle) seen in the Garden	57
Hamîdiye Etfal Hastahanesi Bahçesinde Açılışı Yapılan Saat Kulesi ve Mescid / The Clock Tower That is Being Opened and the Mosque in the Garden of The Hamidiye Hospital of Children ..	58
Hamîdiye Etfal Hastahanesi / The Hamidiye Hospital of Children	59
Hamîdiye Etfal Hastahanesinin Bir Bölümü / A Part of the Hamidiye Hospital of Children	60
Hamîdiye Etfal Hastahanesi / The Hamidiye Hospital of Children	61
Hamîdiye Etfal Hastahanesi ve Etrafını Gösteren Bir Harita / The Hospital of Children of Hamidiye and a Map Showing the Surroundings	62
Hamîdiye Etfal Hastahanesi ve Etrafını Gösteren Bir Harita / A Map Showing The Hospital of Children of Hamidiye and the Surroundings	63
Hamîdiye Etfal Hastahanesinin Bir Salonu / A Saloon in The Hamidiye Hospital of Children	64
Hamîdiye Etfal Hastahanesinde Bir Koğuş / A Ward in The Hamidiye Hospital of Children	65
Hamîdiye Etfal Hastahanesi / The Hamidiye Hospital of Children	66
Hamîdiye Etfal Hastahanesinin Bahçesinde Hasta Çocuklar / Patient Children in the Garden of The Hamidiye Hospital of Children	67

Hamîdiye Etfal Hastahanesi Verem Hastalıkları Bölümü (Sanatoryumu) / Hamidiye Hospital of Children, Pavilion of Tuberculosis	68
Boynundan rahatsız olan sekiz yaşındaki Mehmed Rüşdü'nün Hamîdiye Etfal Hastahanesinde ameliyat olmadan önceki ve sonraki hali / The Views of Mehmed Rüşdü, Who Had a Problem in His Neck, Before and After Surgery in the Hamidiye Hospital of Children	69
Selîmiye Kışlasına Bağlı Baytar Hastahanesi / Veterinarian Hospital Connected to the Selimiye Quarters	70
Dârülaceze Hamam ve Hastahanesinin Okmeydanı'ndan Görünüşü / The View of the Bath and Hospital of Darülaceze (Home for Cripples) from Okmeydani	71
Kadıköy Donanma Cemiyeti Hanımlar Şubesi Tarafından Hastahaneye Dönüştürülen Haydarpasha'da Osmanlı İttihat Mektepleri / The Ottoman Union Schools in Haydarpasha that were turned into Hospital by the Women's Branch of Kadikoy Navy Association	72
Vefa Hilal-i Ahmer [Kızılay] Hastahanesi / The Red Crescent Hospital of Vefa	73
Kadırga Hastahanesi / The Hospital of Kadırga	74
Üsküdar İttihat ve Terakki Kulübü'nde Açılan Hilâl-i Ahmer Hastahanesi'nin Personeli ve Hastaları / The Personnel and Patients of the Red Crescent Hospital opened in the Club of Union and Progress in Uskudar	75
Taşkılla Hilâl-i Ahmer Hastahanesi / The Red Crescent Hospital of Taskisla	76
Kağıthâne Hastahanesi / The Hospital of Kagithane	77
Beylerbeyi Sarayında Yapılan Sünnet Merasiminde Doktorlar / Doctors in the Ceremony of Circumcision in Beylerbeyi Palace	78
Beylerbeyi'ndeki Mısır Hilal-i Ahmer Hastahanesinin Bir Koğuşu / A Ward of the Hospital of Egyptian Red Crescent in Beylerbeyi	79
Beylerbeyi'ndeki Mısır Hilal-i Ahmer Hastahanesinde Bir Ameliyat / A Surgery in the Hospital of Egyptian Red Crescent in Beylerbeyi	80
Hilâl-i Ahmer Muhâcirîn Hastahanesi / The Red Crescent Hospital of the Migrants	81
Okmeydanı'nda Tesis Edilen Seyyar Askeri Hastahane Barakalarının Umûmî Görünüşü (üstte) ve Okmeydanı'nda Tesis Edilen Seyyar Askeri Hastahane Barakalarından biri / A General View of The Portable Health - Barracks set up in Okmeydani (above) and one of the Portable Military Health - Barracks set up in Okmeydani	82
Nişantaşı Mecruhîn Hastahanesinde Ameliyat / A Surgery in The Hospital of the Wounded of	

Nisantasi	83
Cerrahpaşa Hastahanesinde Yeni Yapılan Bir Daire / A New Room that was Built in Cerrahpasha Hospital	84
Cerrahpaşa Hastahanesinde Yeni Bir Daire / A New Room in Cerrahpasha Hospital	85
Üsküdar'da Nuhkuyusu'nda Zeynep Kamil Hastahanesi / The Hospital of Zeynep Kamil in Nuhkuyu, Uskudar	86
Sirkeci İstasyonunda Bulunan Portatif Hilal-i Ahmer Hastahanelerinden Biri Nakledilirken / One of the Portable Barracks of Red Crescent Being Transported in the Port of Sirkeci	87
Kasımpaşa'da Bahriye Hastahanesi (Resmin Sağ Üst Köşesindeki Kuleli Bina) / Navy Hospital in Kasimpasha (The one that is towered on the top right)	88
Bahriye Hastahanesi (Kulesinde Bayrak Dalgalandıran Bina) / Navy Hospital (The one that a flag is flying on its tower)	89
Yıldız Hastahanesinin Ameliyat Dairesi / The Surgery of the Hospital of Yıldız	90
Yıldız Hastahanelerinden Bir Dâire / A Room in the Hospital of Yıldız	91
Yıldız Hastahanelerinden Bir Dâire / A Room in the Hospital of Yıldız	92
Yıldız Hastahane Dairelerinden Bir Koğuşun İçi / The Inside of a Ward of One of The Departments of Yıldız Hospital	93
Yıldız'da Bulunan Hastahane'de Tedavi Olan Yaralı Boyabatlı Gazi Mehmed'in Kolunda Röntgen Usulü ile Kurşun Aranması / Seeking of Bullet with the Method of Roentgen in the Arm of Gazi Mehmed that was Treated in the Hospital in Yıldız	94
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebi / Military Medical School in Haydarpasha	95
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebi / Military Medical School in Haydarpasha	96
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebi / Military Medical School in Haydarpasha	97
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebi / Military Medical School in Haydarpasha	98
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebi / Military Medical School in Haydarpasha	99
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebinin Girişi / The Entrance of the Military Medical School in Haydarpasha	100
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebi Bahçesi / The Garden of the Military Medical School in Haydarpasha	101
Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebinin Laboratuvarı / The Laboratory of the Military Medical School in Haydarpasha	102

Haydarpaşa'da Askeri Tıp Mektebinde Çiçek Aşısı / Vaccination in the Military Medical School in Haydarpasha	103
Bacaklarından Rahatsız Olan Bir Çocuğun Mülki Tıp Mektebinde Ameliyat Olmadan Önceki ve Sonraki Hali / The Before and After Surgery Views of a Boy that Had Problem in His Legs . . .	104
Boğazından Rahatsız Olan Bir Adamın Askeri Tıp Mektebinde Ameliyat Olmadan Önceki ve Sonraki Hali / The Before and After Surgery Views of a Man that Had Problem in His Throat	105
Haydarpaşa Hastahanesinde Ameliyathane / Surgery in the Hospital of Haydarpasha	106
Haydarpaşa Hastahanesinin Ameliyathanesinde bir Fıtık Ameliyatı / A Surgery of Hernia in the Surgery of the Hospital of Haydarpasha	107
Haydarpaşa Hastahanesi ve Bahçesi / The Hospital of Haydarpasha and its Garden	108
Haydarpaşa Askeri Hastahanesinde Bir Koğuş / A Ward in the Military Hospital of Haydarpasha	109
Haydarpaşa Askeri Hastahanesinde Bir Koğuş / A Ward in the Military Hospital of Haydarpasha	110
Haydarpaşa Askeri Hastahanesinin Bahçesi / The Garden of the Military Hospital of Haydarpasha .	111
Gülhâne Klinik Hastahanesi / Clinical Hospital of Gulhane	112
Gülhâne Klinik Hastahanesinde Yeni Açılan Röntgen Resim Sergisi / Newly Opened Exhibition of Roentgen Pictures in the Clinical Hospital of Gulhane	113
Gülhâne Sargı İmalathanesinde Vefa Lisesi Talebeleri / Vefa High School Students in Bandage Factory of Gulhane	114
Gülhâne Sargı İmalathanesinde Güzel Sanatlar Mektebi Talebeleri / Fine Arts Students in Bandage Factory of Gulhane	115
İstanbul Dış Hastalıklar Klinik Hastahanesinde Dr. Miralay Cemil Bey'in Bir Ameliyatı / A Surgery of Dr. Miralay Cemil Bey in the Clinical Hospital of Exterior Diseases of Istanbul	116
Topkapı Sarayı ile Ahırkapı Arasında Bulunan Gülhâne Askeri Hastahanesi / The Military Hospital of Gulhane between Topkapi Palace and Ahirkapi	117
Ameliyat Mektebi Yapılan Gülhane Hastahanesi / The Gulhane Hospital that was Turned into Surgery	118
Gülhane Göz Kliniği / Eye Clinic of Gulhane	119
Gülhane Dahilî Hastalıklar Kliniği / Interior Diseases Clinic of Gulhane	120
Gülhane Hâricî ve Cerrahî Hastalıklar Kliniği / Exterior Diseases Clinic and Surgery of Gulhane	121
Gülhane Hastahanesinde Yaralılara Sargı Bezi Hazırlayanlar / People Preparing Bandages for the Patients in the Hospital of Gulhane	122

Gülhane Klinik Hastahanesi Müdür ve Sıhhiye Heyeti / Director and Medical Staff of the Clinical Hospital of Gulhane	123
Kulak ve Boğaz Hastalıkları Kliniği Heyeti / The Staff of Ear and Throat Illness Clinic	124
Tıp Fakültesinde Muallim Muavini ve Asistan Heyeti / Teacher Assistant and a Group of Assistants in the Faculty of Medicine	125
Kırık Kaval kemiği Röntgeni / Roentgen of Broken Shinbone	126
Bir kol kemiğinin mermi ile kırılması / Breaking of Arm Bone by a Bullet	126
Dikiş makinesi masurasını yutmuş 12 yaşında bir çocuğun Röntgen ışığıyla alınan resmi / A Photo of a 12-year-old child that Swallowed a Loom Bobbin Taken by Roentgen Ray	127
Altı parmaklı bir insan ayağının Röntgen ışığıyla alınan resmi / A Photo of a Six-fingered Foot Taken by Roentgen Ray	127
Demirkapı Askerî Tıp Mektebi / The Military Medical School of Demirkapı	128
Maltepe Askeri Hastahanesi / Military Hospital of Maltepe	129
Mısır Hilal-i Ahmerinin İstanbul'daki Heyeti / The Delegates of the Egyptian Red Crescent in Istanbul	130
Mısır Hilal-i Ahmerinin bir hastahanesinde / In a Hospital of Egyptian Red Crescent	131
Mısır Hilal-i Ahmer Cemiyetinin yedinci heyeti / Seventh Group of Delegates of the Egyptian Red Crescent	132
Mısır Hilal-i Ahmerine ait bir hastahanesinin laboratuvarında Doktor Burhaneddin Bey tahlilât yaparken / While Dr. Burhaneddin Bey Making Analysis in a Laboratory of a Hospital that Belongs to the Egyptian Red Crescent	133
Şehremanetinin yaralı asker naklindeki faaliyeti / The Activity of the Municipality in Transportation of the Injured	134
Yaralı asker nakli için yeni alınan otomobil / Newly Bought Auto for Transportation of the Injured	135
Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyetinin Genel Merkezi Üyeleri / The Members of the Ottoman Society of Red Crescent	137
Davutpaşa'da çürük hayvanlara mahsus baytarhane / Veterinary Hospital in Davutpasha for Feeble Animals	138
Mecrûh Gâzilerimiz İstanbul'da Hilâl-i Ahmer Hastahanelerinde / Injured Gazis in the Red Crescent Hospital in Istanbul	139

Istanbul Ispartakule'de Osmanlı Hilal-i Ahmer Hastahanesi / The Ottoman Red Crescent Hospital in Ispartakule	140
Ispartakule Hastahanesinde İki Katlı Çadırlar. Sağda Baş Tarafda Duran Başhekim Aziz Bey'dir / Two-fold Tents in the Hospital of Ispartakule. The One Standing on the Most Right is Head Doctor Aziz Bey	141
Hindistan Bombay Fukara-yı İslamiye Hilal-i Ahmer Heyeti ve Hastahane Çadırlarına Yaralı Nakli / The Delegates of India, Mumbai Muslim Poors Red Crescent Society and Transportation of the Injured to the Tents	142
Hindistan Bombay Fukara-yı İslamiye Hilal-i Ahmer Heyetinin Seyyar Hastahanesi, Cami Çadırı ve Minaresi / The Portable Hospitals of India, Mumbai Muslim Poors Red Crescent Society, Tent Mosque and its Minaret	143
Hind Hilal-i Ahmer İkinci Heyetinin Seyyar Hastahanesinde Tecrid Çadırları / The Isolation Tents in the Portable Hospitals of the Second Group of Delegates of Indian Red Crescent	144
Hind Hilal-i Ahmer İkinci Heyetinin Seyyar Hastahanesi / The Portable Hospital of the Second Group of Delegates of Indian Red Crescent	145
Hind Hilal-i Ahmer İkinci Seyyar Hastahanesi. Hastalar ve Memurlar Teneffüste / The Second Portable Hospital of Indian Red Crescent. Patients and Staff Having a Break	145
Hindistan Müslümanları Tarafından Gönderilen Hilal-i Ahmer Heyeti / The Red Crescent Delegates Sent by the Indian Muslims	146
Yaralı Askerlerimizi Tedavi İçin Ömerli'de Bulunan Hastahaneye Gelen Oxford Üniversitesinde Okuyan Hintli Müslüman Öğrenciler / The Muslim Indian Students Attending to the University of Oxford who Came to the Hospital in Omerli to Treat Our Injured Soldiers	147
Ayastefanos Hilal-i Ahmer Seyyar Hastahanesi / Portable Red Crescent Hospital of San Stefano	
Ayastefanos Hilal-i Ahmer Seyyar Hastahanesinde Bir Çadırın İçi / Inside of a tent in the Portable Red Crescent Hospital of San Stefano	148
Hadımköy Hilal-i Ahmer Hastahanesi / The Red Crescent Hospital of Hadimkoy	150
Hadımköy Hilal-i Ahmer Seyyar Hastahanesi / The Portable Red Crescent Hospital of Hadimkoy	151
Hadımköy Hilal-i Ahmer Seyyar Hastahanesinde Yaralı Nakliyatı / Transportation of the Wounded in the Hadimkoy Portable Hospital of Red Crescent	152
Hadımköy'de Mısır Hilal-i Ahmer Cemiyetine Ait Hastahane Bölümleri / The Pavilions of The Egyptian Red Crescent Hospital in Hadimkoy	153

ANADOLU HASTAHANELERİ / HOSPITALS OF ANATOLIA	155
Bursa Hamîdiye Hastahanesinin Açılışı / The Inauguration of The Hamidiye Hospital of Bursa	157
Bursa Hamîdiye Hastahanesinin Bölümleri ve Doktor Daireleri The Departments of The Hamidiye Hospital of Bursa and its Doctor Rooms	158
Erzurum Hamîdiye Hastahanesinin Açılışı / The Inauguration of The Hamidiye Hospital of Erzurum	161
Balıkesir Depremzedeleri İçin Yapılan Hastahane Barakaları / The Hospital Barracks Built for the Casualties of the Earthquake of Balıkesir	162
Balıkesir Gurebâ Hastahanesi / Balıkesir Hospital of the Poor	163
Balıkesir Gurebâ Hastahanesi Planı / The Plan of Balıkesir the Hospital of the Poor	165
Afyon Karahisar'da Operatör Emin Bey'in "Ferah Hastahanesi" / Operator Emin Bey's "Ferah Hospital" in Afyon Karahisar	166
Afyon Hastahanesi / Afyon Hospital	167
Afyon Hastahanesi / Afyon Hospital	168
Adana Gurebâ Hastahanesinin Açılışı / The Inauguration of the Hospital of the Poor in Adana	170
Sinop Frengi Hastahanesi / The Hospital of Syphilis of Sinop	171
Sinop Frengi ve Gurebâ Hastahanesi / The Hospital of Syphilis and the Poor of Sinop	172
Sinop Hapishanesine Mahsus Hastahanesinin Temel Atma Merasimi / The Foundation Ceremony of the Hospital of Sinop Prison	173
Erzincan'da Kurutelek'te Askeri Hastahane / Military Hospital in Kurutelek, Erzincan	175
Erzincan Askeri Hastahanesi Dış Manzarası / The out-view of the Military Hospital of Erzincan	176
Erzincan Askeri Hastahanesinin İç / The inside of the Military Hospital of Erzincan	177
Erzincan Askeri Hastahanesinde Bir Ameliyattan Evvel Doktorlar / The Doctors Before a Surgery in the Military Hospital of Erzincan	178
Çankırı Hamîdiye Gurebâ Hastahanesi / The Hamîdiye Hospital of the Poor of Çankırı	179
Tokat Hapishane ve Hastahanesiyle Gardiyan ve Zabitan Dairesi / The Prison and Hospital of Tokat and the Room of the Guardians and Officers	180
Tarsus Hastahanesinde Sünnet Merasimi / A Celebration of Circumcision in the Hospital of Tarsus	181
İnegöl Hastahanesi / The Hospital of Inegol	183
İnegöl Hastahanesi / The Hospital of Inegol	184

Inegöl Nahiyesi ahalisinden 52 yaşlarında Hacı Mehmed Efendi'nin bundan on iki sene evvel iki küreği arasında ve ensesinin alt tarafında ortaya çıkan bir ur başarılı bir ameliyat ile alınmıştır / A tumour, which was found 12 years ago between the two omoplates of 52-year-old Haji Mehmet Effendi, was taken out with a successful surgery	185
Bolayır'da Yaralanan Bir Askere Cerrâhî Müdahale Yapılırken / A Soldier During Treatment After Taking a Wound in Bolayır	186
Bolu Memleket Hastahanesi / Bolu Country Hospital	187
Karahisar-ı Şarkî Gurebâ Hastahanesi ile Belediye Bahçesi / The Hospital of the Poor of Karahisar-ı Şarkî and the Garden of Municipality	188
Samsun Belediye Hastahanesi / The Municipality Hospital of Samsun	189
Konya Gurebâ Hastahanesi / Konya Hospital of the Poor	191
Konya Gurebâ Hastahanesi / Konya Hospital of the Poor	192
Konya'da Doktor Emin Bey'in Hususi Hastahanesi ve Operatör Doktor Emin Bey / The Special Clinic of Doctor Emin Bey in Konya and Operator Doctor Emin Bey	193
Çanakkale'de Hind Hilâl-i Ahmer Hastahanesi Olarak Kullanılan Bina / Çanakkale'de Hind Hilâl-i Ahmer Hastahanesi Olarak Kullanılan Bina / The Hospital that was used as the Indian Red Crescent Hospital	194
Gelibolu Hilâl-i Ahmer Hastahanesi / The Red Crescent Hospital of Gallipoli	195
Çanakkale Hastahanesi Bahçesinde İnşa Olunan Muayenehane / The Clinic that was Founded in the Garden of Çanakkale Hospital	196
Maydos Kolordusunun Çanakkale'deki Seyyar Hastahanelerinden Biri / One of the Portable Hospitals of the Maidos Army-corps	197
Çanakkale Hilâl-i Ahmer Hastahanesi / The Red Crescent Hospital of Çanakkale	198
Gelibolu Hilal-i Ahmer Hastahanesinin Sıhhiye Heyeti / The Medical Staff of The Red Crescent Hospital of Gallipoli	199
Ariburnu'nda Kocadere'de Kuzey Batı On Altıncı Fırka Ağır Yaralılar Hastahanesi / The Hospital of 16 th Northwest Division for the Heavily Wounded in Ariburnu, Kocadere	200
Çanakkale Cephesinde, Güney Grubu Yaralı Sevk Hastahanelerinde Bir Ameliyat / A Surgery in the Hospital of South Group for the Wounded	201
Çanakkale Cephesinde, Ağadere'de Ağır Yaralılar Hastahanesi / The Hospital for the Heavily Wounded in Ağadere	201

Çanakkale Cephesinde, Yaralı Sevk Hastahanelerinin Umûmî Manzarası ve Yaralıların Hastahanelere Nakli / The view of the Hospitals for the Wounded and their Transportation to the Hospitals . . .	201
RUMELİ HASTAHANELERİ / HOSPITALS OF RUMELIA	203
Edirne Askeri Hastahanesi / The Military Hospital of Edirne	205
Edirne Hilâl-i Ahmer Hastahanesi Olarak Kullanılan Bina / The Building that was Used as The Red Crescent Hospital of Edirne	206
Edirne Mısır Hilâl-i Ahmer Hastahanesi / The Egyptian Red Crescent Hospital of Edirne	207
Edirne Mısır Hilâl-i Ahmeri Tarafından Muhtaçlara Erzak Dağıtımı / Distribution of Victuals for the Poor in the Egyptian Red Crescent Hospital of Edirne	208
Edirne Mısır Hilâl-i Ahmer Hastahanesinde Ameliyat / An Operation in the Egyptian Red Crescent Hospital of Edirne	209
Edirne Mısır Hilâl-i Ahmer Hastahanesinde Bir Koğuş / A Ward in the Egyptian Red Crescent Hospital of Edirne	210
Mısır Hilâl-i Ahmer Cemiyetinin Edirne'ye Gönderdiği Sıhhiye Malzemeleri Vapurdan İndirilirken / While the Medical Stuff Sent by the Egyptian Red Crescent Hospital of Edirne was Being Unloaded	211
Dedeâğaç Gurebâ Hastahanesinin Açılış Merasimi / The Inauguration of the Hospital of the Poor of Alexandroupolis	212
Dedeâğaç Gurebâ Hastahanesi / The Hospital of the Poor of Alexandroupolis	213
Florina Askeri Hastahanesi / The Military Hospital of Florina	215
Selanik Belediye Hastahanesi / The Municipal Hospital of Salonika	216
Selanik Hastahanesinde Cerrahî Ameliyat / A Surgery in The Hospital of Salonika	217
Üsküp'te Askeri Hastahane / A Military Hospital in Skopje	218
Üsküp Belediye Hastahanesi / The Municipal Hospital of Skopje	219
Manastır Gurebâ Hastahanesinin Tabip Odası / The Doctor Room of Bitola Hospital of the Poor	220
Manastır Gurebâ Hastahanesinin Merdiveni / The Stairs of Bitola Hospital of the Poor	221
Manastır Gurebâ Hastahanesinin Hademeleri / The Servants of Bitola Hospital of the Poor	222
Manastır Gurebâ Hastahanesinin İç Kapısı / The Inner Door of Bitola Hospital of the Poor	223
Manastır Gurebâ Hastahanesi / Bitola Hospital of the Poor	224
Drama'da Gurebâ Hastahanesinin Temel Atma Merasimi / The Ceremony of Foundation of the Hospital of the Poor in Drama	225
Kavala Gurebâ Hastahanesi / The Kavala Hospital of the Poor	226

Kırklareli [Kırkkilise] Hastahanesi / The Hospital of Kırklareli [Kırkkilise]	227
Taşlıca'da Askeri Hastahane / A Military Hospital in Pljevlja	229
Yanya Hamîdiye Gurebâ Hastahanesi / The Hamidiye Hospital of the Poor of Ionnina	230
ORTADOĞU, ARABISTAN VE KUZEY AFRIKA HASTAHANELERİ /	
HOSPITALS OF MIDDLE EAST, ARABIA AND NORTH AFRICA	231
Bağdat Belediye Hastahanesinin Açılışı / The Inauguration of the Hospital of Baghdad Municipality	233
Bağdat Belediye Hastahanesinin Planı / The Plan of the Baghdad Municipality Hospital	234
Bağdat Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Merkez Heyeti / The Central Committee of Baghdad Red Crescent	236
Bağdat Hilâl-i Ahmer Hastahanesi / The Red Crescent Hospital of Baghdad	237
Cidde Hastahanesi / Jiddah Hospital	239
Hicaz'da Fakirler İçin Tesis Edilen Bina / The Building Founded for The Poor in Hejaz	240
Hicaz'a Hareket Eden Sıhhiye Heyeti / The Medical Staff Moving towards Hejaz	241
Hicaz'da Hastahane Barakaları / The Barracks of Hospital in Hejaz	242
Cidde'de Hastahane Barakaları / The Barracks of Hospital in Jiddah	243
Mekke-i Mükerrerme Hastahane Barakaları ve Hastalar / The Barracks of Hospital and The Patients in Makkah	244
Mekke-i Mükerrerme'de Barakalardan Oluşan Hastahänenin Girişi / The Entrance of the Barracks of Hospital in Makkah	244
Mekke-i Mükerrerme'de Barakalardan Oluşan Hastahänenin Bahçesi / The Garden of the Barracks of Hospital in Makkah	244
Cidde'de Barakalardan Oluşan Hastahänenin Bahçesi ve Hastalar / The Garden of the Barracks of Hospital and the Patients in Jiddah	244
Mekke-i Mükerrerme Sıhhiye Hastahanelerinden Birinin İçi / Inside of one of the Medical Hospitals of Makkah	245
Cidde Sıhhiye Hastahanelerinden Birinin İçi / Inside of One of the Medical Hospitals of Jidda	245
Cidde Sıhhiye Eczanesi / The Medical Pharmacy of Jiddah	245
Hicaz'da Seyyar Hastahane Çadırı / Portable Hospital Tent in Hejaz	245
Hicaz'da Seyyar Hastahaneler / The Portable Hospitals in Hejaz	246
Nasıriye'de Hemşire Mektebi (Basra) / School of Nursing in Nasiriyah (Basra)	247
Reşit Paşa Hastahane Gemisi / Rashid Pasha Hospital-ship	248

Reşit Paşa Hastahane Gemisi Sıhhiye Heyeti / The Medical Staff of the Rashid Pasha Hospital-ship	249
Beyrut Askeri Hastahanesi ve Tedavi Gören Askerlerimiz / Beirut Military Hospital and Treatment of Our Soldiers	250
Dördüncü Ordu Dahilinde Ayn Sûfer Nekâhethanesi ve İdman Talimleri / The Ayn Sufer Convalescent Hospital Inside the 4 th Army and Their Practice Exercise	251
Çölde Deve Üstünde Kakule Tabir Olunan Sedye İçinde Yaralı Nakliyatı Talimi / A Practice of Transportation of Injured in a Stretcher Called "Kakule"	252
Her Devede Kakule İçinde İki Yaralı Seyyar Hastahane Önünde / Two Injured on Each Camel in each "Kakule" before the Portable Hospital	252
Hilal-i Ahmer Sedyecileri / The Stretcher men of Red Crescent	253
Hilal-i Ahmer Çadırlarında Yaralıların Tedavi Edilmesi / Treatment of the Injured in the Red Crescent Tents	253
Bir Hilal-i Ahmer Müfrezesi Faaliyete Hazır / A Detachment of Red Crescent Ready to Act	254
Hilal-i Ahmer Çadırları / Tents of Red Crescent	254
Hastahane Çadırları İçinden Bir Görünüş / A View of the Inside of the Hospital Tents	255
Hilal-i Ahmer Çadırına Yaralı Getirilirken / An Injured Being Taken to the Tent of the Red Crescent	255
Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Süveyş Heyeti ve Kudüs Hastahanesi / The Suez Delegates of The Committee of Red Crescent and the Jerusalem Hospital	256
Kudüs'de Yaralıların Hastahane Bahçesinde Gezintisi / Roaming of the Injured in the Garden of the Hospital in Jerusalem	257
Halep Hamîdiye Gurebâ Hastahanesi / Aleppo Pools Hospital of Hamidiye	258
Halep Hamîdiye Gurebâ Hastahanesi Planı / The Plan of Aleppo Pools Hospital of Hamidiye	259
Halep Nurettin Zengi Hastahanesi / Aleppo Hospital of Nurettin Zengi	260
Halep Ramazaniye Merkez Askeri Hastahanesi / Aleppo Central Military Hospital of Ramazaniye	261
Şam Hamîdiye Hastahanesinin Dâhiliye Koğuşu / The Interior Diseases Ward of the Hamidiye Hospital of Damascus	262
Şam Belediye Hastahanesinin Açılış Merâsimi / The Ceremony of Inauguration of Damascus Municipality Hospital	263
Şam Hamîdiye Gurebâ Hastahanesi Hariciye Koğuşu / The External Diseases Ward of Damascus Hamidiye Pools Hospital	264
Şam Hamîdiye Gurebâ Hastahanesinin Açılış Merasimi / The Ceremony of Inauguration of the	

Damascus Hamidiye Poors Hospital	265
Trablusgarb Gurebâ Hastahanesi / Tripoli Poors Hospital	266
Trablusgarb Hums Gurebâ Hastahanesi / "Al-Khums" Poors Hospital of Tripoli	267
Trablusgarb Hilâl-i Ahmer Hastahanesinde Bir Yaralının Tedâvisi / Treatment of an Injured ... in the Red Crescent Hospital of Tripoli	268 269
Trablusgarb Hums Hilâl-i Ahmer Heyeti / "Al-Khums" Delegates of the Red Crescent of Tripoli	270
Garyan'da Hastahane Çadırı / A Hospital Tent in Gharyan	270
Garyan'da Hilâl-i Ahmer Çadırı / A Red Crescent Tent in Gharyan	270
Garyan'da Hilâl-i Ahmer Hastahaneleri / The Red Crescent Hospitals in Gharyan	271
Garyan'da Hilâl-i Ahmer Hastahanelerinden 3 Numaralı Çadırın İçi / Inside of the Third Tent of The Red Crescent Hospital in Gharyan	272 272
Garyan'da Hilâl-i Ahmer Hastahanelerinden 5 Numaralı Çadırın İçi / Inside of the Fifth Tent of the Red Crescent Hospitals in Gharyan	272 272
Garyan'da Hilâl-i Ahmer Hastahanesi / A Red Crescent Hospital in Gharyan	273
Musul'da Gurebâ Hastahanesinin Planı / Plan of the Hospital of Poors in Mosul	274
Musul'da Hamidiye Gurebâ Hastahanesi Temel Atma Merasimi / The Hamidiye Hospital of Poors, Ceremony of Founding in Mosul	276 276
Yaralı Bir Neferi Sıhhiye Müfrezesinin Tedavisi / Treatment of an Injured Soldier by the Medical Detachment	277 277
Bir Hastahane Planı / A Plan of a Hospital	278
San'a Gurebâ Hastahanesi / Hospital of the Miserable of San'a	280